

Dagens innspill til handlingsplan for bærekraftsarbeid i Norge

Dagens bygger det bærekraftige, motstandsdyktige, transparente og rettfærdige matsystemet vi trenger - både lokalt og globalt - for å sikre matproduksjon til å dekke hele verdens befolkning både i dag og i morgen. Dette gjør vi gjennom teknologi og digital informasjonsflyt, som sikrer direkte handel gjennom en kort og effektiv verdikjede som også kutter kostnader.

For handlingsplan for bærekraftsarbeidet i Norge ønsker vi at det inkluderes konkrete tiltak rundt matproduksjon på land og i vann, direkte omsetning og innkjøp av lokale matvarer i offentlig sektor, samt helhetlig bærekraft i yrket som matprodusent.

Hva mener Dagens skal inkluderes i handlingsplanen for bærekraftsarbeid?

1. Alle kommuner i Norge skal innlemme muligheten til å fritt gjøre inntil 20% av innkjøpene i hver varekategori av mat og drikke fra lokale, bærekraftige matprodusenter utover rammeavtale. Her må det også defineres kriterier om hva som definerer bærekraftig produsert mat - økologisk sertifisering er et godt rammeverk da det er tredjepartssertifisering med lang fartstid. Dette er et startpunkt, og prosentandelen lokale innkjøp bør økes med årene.
 - a. Rammeavtaler og anbud rundt innkjøp av mat og drikke bør i tillegg vektlegge bærekraftsparametere i mye større grad, og stille strenge krav til leverandører, som må imøtekommes for at anbudet skal vinnes.
2. Muligheten for lokale matinnkjøp utover rammeavtale bør også følges opp med et tydelig mål om prosentandel innkjøpte økologiske matvarer, slik de har gjort med svært positive utfall i både Danmark og Sverige.
3. Offentlig forvaltning må gå foran som spydspiss for å sikre gode priser og rettfærdig betaling for ærlig arbeid hos norske matprodusenter, både de som driver i liten skala og de som driver større. Det er rom for alle typer matproduksjon i det norske markedet, og vi har ikke en eneste bonde, fisker eller produsent å miste.
4. Dersom innkjøp av lokal mat skal være mulig må det også være lokal - og dermed spredt - matproduksjon i hele Norge. Desentralisering av alt fra

primærnæring til mottak- og foredlingsbedrifter er en forutsetning for å sikre muligheten for lavere transportutslipp, redusert matsvinn og lokale matinnkjøp i hele vårt langstrakte land.

5. Covid-pandemien har vist oss hvor sårbare vi er på mange fronter når det gjelder import av matvarer, råvarer til fôr, såkorn med mer. Norge må styrke sitt fokus på matsikkerhet ved å aktivt støtte den matproduksjonen vi allerede har her til lands, samt å vise at det er mulighetsrom for nye produsenter å etablere seg med gode markedsmuligheter.
 - a. Et underpunkt her er mattrygghet, hvor Norge er på verdenstoppen når det kommer til å produsere og sikre trygg og helsemessig god og sunn mat. Dette har vi god kontroll på gjennom mange etablerte ordninger, men det samme kan ikke sies om importert mat. Stikkord som antibiotikaresistens, dyrevelferd, sprøytemiddelrester og bevaring av matjord er nødt til å vektlegges.

Bærekraftsmålene Dagens direkte arbeider med er:

- 8) Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- 9) Industri, innovasjon og infrastruktur
- 11) Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- 12) Ansvarlig forbruk og produksjon
- 14) Livet i havet
- 15) Livet på land